

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.183/2015/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Bihari Krisztina ügyvéd) által képviselt felperesnek - a dr. Földházi Zsolt ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2015. január 7. napján kelt 13.P.22.180/2013/13. számú ítélete ellen a felperes 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **megváltoztatja**, és megállapítja, hogy a peres felek között 2009. január 12. napján létrejött **(kölcsonszertződés száma)** számú kölcsönszerződés részét képező **(üzletszabályzat száma)**. számú üzletszabályzat IV.7. pontja érvénytelen.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 63 500 (hatvanháromezer-ötszáz) Ft másodfokú eljárási költséget, valamint az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak 325 900 (háromszázhuszonötezer-kilencszáz) Ft másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az alperes jogelődje, a **(jogelőd neve)** Zrt. és a felperes 2009. január 12. napján **(kölcsonszertződés száma)** számmal jelölt egyedi kölcsönszerződést kötöttek az 5 092 800 Ft bruttó vételárú Volkswagen Caddy Maxi 1.9 PDTD1 típusú gépjármű finanszírozása céljából. Ennek alapján az alperesi jogelőd 4 074 240 Ft kölcsönösszeget folyósított a felperes részére azzal, hogy azt 96 x 58 827 Ft részletekben kell megfizetnie. Az összes törlesztő részlet összegét a felek 5 647 392 Ft-ban, a THM-et 9,97 %-ban, az elszámolási módot ún. havi fix konstrukcióban, a kölcsön mértékadó devizanemét svájci frankban határozták meg. A felperes kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek biztosítása céljából a gépjárműre opciós és adásvételi szerződést kötöttek. A jogügylet további tartalmi feltételeit az egyedi kölcsönszerződés valamint az alperes **(üzletszabályzat száma)**. megjelölésű üzletszabályzata (a továbbiakban: Üsz.) rögzíti.

Az Üsz. IV.7. pontja a következőket tartalmazza: „Amennyiben az elsődleges biztosíték opció, és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, úgy Kölcsönbevevő köteles a Hitelező felszólítására - az eredeti feltételekkel egyező tartalommal - ismét vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejárata követő 3 hónap.”.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen a kölcsön-, az opciós és az adásvételi szerződések különböző érvénytelenségi okokra alapított teljes érvénytelenségére hivatkozott és annak jogkövetkezményeként kérte a kölcsönszerződést 4 074 240 Ft és járulékai erejéig a határozat meghozatalának időpontjáig hatályossá nyilvánítani. Másodlagosan egyes, az egyedi kölcsönszerződésben illetve üzletszabályzatban rögzített szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítását kérte arra hivatkozva, hogy azok tisztességtelen szerződési feltételnek minősülnek illetve jogszabályba ütköznek, jogszabály megkerülésére irányulnak. Érvénytelennek tekintette - egyebek között - az Üsz. IV.7. pontjában rögzített rendelkezést a Ptk. 200. § (2) bekezdésére alapítottan. Előbb azt állította, hogy a perbeli jogügyletek fogyasztói szerződésnek minősülnek, a 2013. július 11. napján a Szegedi Járásbíróságon G.40.152/2013/9. számon előterjesztett beadványában azonban akként nyilatkozott, hogy e hivatkozását nem tartja fenn.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta a szerződések fogyasztói minőségét, valamint a keresetben megjelölt érvénytelenségi okok fennálltát. A szerződési feltételek tisztességtelenségre alapított érvénytelensége kapcsán a megtámadás elkészttségére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 220 000 Ft perköltséget, továbbá az államnak 244 500 Ft eljárási illetéket. Határozatának indokolásában megállapította, a perbeli szerződések nem minősülnek a Ptk. 685. § e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek illetve a Hpt. szerződéskötés időpontjában hatályos rendelkezései alapján fogyasztási szerződésnek sem. Megállapította, a jogügylet tartalmát az egyedi szerződés és az üzletszabályzat együttesen határozza meg. Részletesen kifejtett indokai szerint a szerződések teljes érvénytelensége a felperes által felhozott indokok alapján nem állapítható meg.

Az általános szerződési feltételek tisztességtelenségének vizsgálatát mellőzte azzal, hogy a nem fogyasztói szerződések tekintetében a szerződési feltétel megtámadás esetén eredményez érvénytelenséget, a felperes azonban a szerződéskötéstől számított egy éves határidőn belül azt nem támadta meg.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésében a felperes annak keresete szerinti megváltoztatását kérte, hangsúlyozva a perbeli szerződések fogyasztói jellegét.

A másodfokú tárgyaláson fellebbezését akként módosította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kizárólag az Üsz. IV.7. pontjában írt szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítását elutasító rendelkezés tekintetében kéri.

Az alperes ellenkérelmében a módosított fellebbezés teljesíthetőségét nem vitatta.

A módosított fellebbezés **alapos**.

Az ítélet tábla mindenekelőtt előrebocsátja, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet - amely az Üsz. IV.7. pontjának az 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 200. § (2) bekezdésére alapított érvénytelenségének megállapítására is kiterjedt - teljes egészében elutasította. Tény, hogy ítéletének indokolásában nem tért ki arra, milyen okból találta megalapozatlannak az Üsz. konkrétan megjelölt pontjainak a Ptk. 200. § (2) bekezdésére alapított érvénytelenségét, az érdemi döntéshez szükséges adatok azonban rendelkezésre állnak, ezért ezen okból nincs szükség az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére (Legfelsőbb Bíróság PK. 206. számú állásfoglalás b) pont), nem volt tehát akadálya annak, hogy az ítélet tábla a módosított fellebbezést érdemben bírálja el.

A per jelenlegi szakaszában a felperes már nem tette vitássá a kölcsönszerződés valamint az azt biztosító opciós szerződés érvényességét, továbbá azt sem, hogy a jogviszony tartalmát az egyedi

szerződés és az üzletszabályzat együttesen határozza meg. Az ítéletablának kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, helytállóan hivatkozik-e a felperes a perbeli kölcsönszerződés részét képező **(üzletszabályzat száma)**. számú üzletszabályzat IV.7. pontja érvénytelenségére.

Tény, hogy a bíróság az alperesi jogelőd **(korábbi üzletszabályzat száma)**. számú üzletszabályzatának a másodfokú eljárás tárgyát képező üzletszabályzat IV.7. pontjával megegyező tartalmú szerződési rendelkezése érvénytelenségét közérdekű perben tisztességtelenség okán megállapította (BDT2008. 1828). A per jelen szakaszában már nem volt vitás, hogy a perbeli szerződés nem minősül fogyasztóinak, az Üsz. IV.7. pontjában foglalt szerződési feltétel érvénytelensége azonban ettől függetlenül is megállapítható az alábbiak szerint.

Az opciós szerződés 4. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette. Az opciós jog időtartamát szabályozó ezen szerződési kikötés tehát megfelel a Ptk. 374. § (2) bekezdésében foglaltaknak. Helytállóan hivatkozott ugyanakkor a felperes arra, hogy az üzletszabályzat IV.7. pontjának rendelkezése a Ptk. 374. § (2) bekezdésének kógens rendelkezését megkerüli, mivel annak alapján a hitelező hatalmasságot kap arra vonatkozóan, hogy egyoldalú felszólítással kötelezze - változatlan tartalommal - újabb opciós szerződés kötésére a kölcsönbevevőt, azaz az alkalmazott konstrukcióval az 5 évre szóló opciós szerződést a hitelező - a Ptk. rendelkezését megkerülve - meghosszabbíthatja. Ezért az a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján érvénytelen.

Erre tekintettel az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a módosított fellebbezésre figyelemmel annak nem fellebbezett részét nem érintve - a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A felperes eredeti fellebbezése az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatására irányult, s bár a módosított fellebbezés tekintetében pernyertesnek bizonyult, a leszállítással érintett fellebbezési kérelem tekintetében pervesztesnek kell tekinteni, ezért az ítéletábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltiségeinek a megfizetésére. A perérték alapján megállapítható ügyvédi munkadíj mérséklésekor figyelemmel volt a másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenység időigényességére, ennek keretében arra, hogy a felperes eredeti fellebbezése terjedelmében és tartalmában sem igényelt az alperesi képviselőtől jelentős munkaráfordítást a másodfokú eljárás során.

Az Itv. 39. § (1) bekezdése szerint a polgári peres és nemperes eljárásban az illeték alapja - ha törvény másként nem rendelkezik - az eljárás tárgyának az eljárás megindításakor fennálló értéke, jogorvoslati eljárásban pedig a vitássá tett követelés vagy követelésrész értéke. A 41. § (2) bekezdése értelmében az eljárás tárgya értékének a felek által történő leszállítása vagy annak utólag alacsonyabb összegben történt megállapítása esetén az illetékalap mérséklésének - ha e törvény kivételt nem tesz - nincs helye.

Mindebből következően a fellebbezési perérték megegyezik a kereseti perértékkel, a fellebbezés másodfokú eljárásban történt módosítása tehát az illetékalapot nem érinti. A felperes pernyertessége az eredeti követeléséhez mérten elhanyagolható mértékű pernyertességet jelent, ezért a felmerült másodfokú eljárási illetéket teljes egészében köteles megfizetni az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

S z e g e d , 2015. június 24.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Michelsz Klára sk.
bíró